

Budgetförutsättningar med ramar för mål och budget 2025 samt plan för ekonomin 2026 - 2028

Underlag för fortsatta budgetdiskussioner

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. BUDGETANVISNINGAR	5
4. SKATTEUNDERLAGET	9
5. GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	10
6. STYRNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN.....	11
7. EKONOMISK ÖVERSIKT OCH ANALYS	13
8. RESULTATBUDGET	22
9. MEDEL TILL KOMMUNSTYRELSENS OCH FÖRVALTNINGENS FÖRFOGANDE.....	23
10. BUDGETRAMAR.....	24
11. FASTSTÄLLDA INVESTERINGAR, BAS 2025 - 2027.....	27

1. INLEDNING

Kommunstyrelsen ska inför fortsatt budgetprocess och utifrån beräknade och bedömda budgetförutsättningar fatta beslut om nämndernas budgetramar och förslag till mål enligt god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

Utgångspunkten för arbetet med budgetförutsättningar och förslag till budgetramar för åren 2025 - 2028 är kommunens långsiktiga mål i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt av kommunfullmäktige i oktober 2023 antagen plan för ekonomin åren 2025 - 2027. Ekonomiavdelningen har uppdaterat de ekonomiska förutsättningarna utifrån ny skatteprognos, ny befolkningsprognos samt övriga kända förändringar som skett sedan planen fastställdes.

Strategidialog

Årets strategidialog kommer att hållas den 21 mars och är startskottet för budgetarbetet med fokus på helhet och framtida utmaningar på lång och kort sikt. Det är en dag där politik och tjänstepersoner träffas för att skapa en bild över nuläget som utgångspunkt för budgetarbetet. Dagen kan bland annat innehålla omvärldsbevakning, jämförelser med liknande kommuner och en analys av Lomma kommuns resultat samt utmaningar på lång och kort sikt.

Framtid

För att säkerställa en långsiktig finansiering av välfärden och verksamheternas förutsättningar är det viktigt att blicka längre in i framtiden.

Förändringar i vår omvärld skapar utmaningar för Lomma kommun. Dessa utmaningar ligger till grund för kommunens omställnings- och strategiarbete som blir allt viktigare. Precis som i alla andra kommuner behöver Lomma kommun fundera på hur välfärden ska finansieras framöver.

Den demografiska utmaningen, där framför allt andelen äldre ökar mer än befolkningen i arbetsför ålder, innebär minskat skatteunderlag samtidigt som behovet av insatser ökar. Dessutom kommer kompetensförsörjning vara en stor utmaning under överskådlig framtid.

Kommunens skatteintäkter hänger inte med efterfrågan på och kostnaderna för kommunal service varför anpassningar måste vara en förutsättning för att kommunen ska kunna leverera god service till sina kommuninvånare, men även locka medarbetare som vill arbeta i Lomma kommun.

På grund av strategiska utvecklingsåtgärder och bra service ska Lomma kommun vara det självklara valet både som boendekommun och som kommun att arbeta i. Kommunerna står inför stora utmaningar som ställer krav på intern styrning, ökat fokus på effektivisering, nya arbetssätt och på samverkan med regionen och andra kommuner. Digitalisering är en viktig möjlighet för att kunna effektivisera verksamheten, öka tillgängligheten och samtidigt öka servicen.

Hållbarhet är bland de viktigaste framtidsfrågorna och har stor påverkan på framtida kostnader och investeringsbehov, inte minst avseende klimatsäkringsarbetet av viktig infrastruktur, hamnområdet i Lomma samt befintlig och kommande bebyggelse.

Den nya översiktsplanen innehåller utbyggnads- och tillväxtmål. Omvandlingsprojekt pågår i Lomma centrum och det omfattande projektet i Bjärreds centrum slutfördes under 2023. Bjärreds vångar kommer sammanlagt att ge plats för cirka 1 200 nya bostäder. En långsiktig och jämn utvecklingstakt av nybyggnation är önskvärd, då det har effekter på befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling och verksamheternas planeringsförutsättningar.

Investeringsnivån i den fastställda budgeten är fortsatt hög, både i anläggningar för kommunal service och i infrastruktur. Det medför en stor och långsiktig belastning på ekonomin och förutom att det ställer stora krav på projektorganisationen är det viktigt med god budgetföljsamhet och god resultatnivå för att finansiera investeringarna och minska lånebehovet.

Tre större investeringsprojekt gymnasieskola, ett nytt kommunhus och kulturhus i Bjärred planeras för att tas i bruk under 2027. Efter planperioden planeras för ett nytt särskilt boende, i den norra kommundelen och nya lokaler för socialnämndens verksamhet i Lomma.

För kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling är det viktigt att:

- nämndernas ekonomi är i balans, det vill säga att budgeten hålls.
- verksamhetens nettokostnader inte stiger procentuellt mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- resultatnivån uppgår till minst 2 % årligen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.
- investeringarna finansieras till minst 60 % med egna medel, det vill säga avskrivningar och resultat.

En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

Riksdagen fattade beslut utifrån regeringens proposition "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner" den 25 oktober 2023. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen i propositionen.

De förslag som väntas få mest praktisk betydelse är införandet av den nya så kallade resultatreserven (RER) och att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod.

Eftersom reglerna gäller från och med räkenskapsåret 2024 kommer första året med möjlighet till reservering av medel till RER att vara i bokslutet 2024. De egna principerna kopplade till resultatreserven regleras i de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska fastställa. Resultatreserven får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Denna begränsning gäller alltså den nya resultatreserven och avser alltså inte en eventuell RUR som kommunen har enligt regelverket för RUR.

För RUR däremot är det i bokslut och årsredovisning för 2023 sista gången möjligt att reservera medel. Disponering av medel från RUR kommer att kunna göras fram till 2033, på samma sätt som tidigare med utgångspunkt i "att utjämna intäkter över en konjunkturcykel".

De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, det vill säga från och med räkenskapsåret 2024.

Lomma kommuns Riktlinjer för god ekonomisk hushållning reviderades i april 2023. Revideringen avsåg även riktlinjer för reservering av medel till och disponering av medel från RUR, resultatutjämningsreserv. De uppdaterade reglerna speglar intentionerna i den av riksdagen beslutade resultatreserven, RER. Utöver att utjämna intäkter över en konjunkturcykel som följer av skatteunderlagsförändringar kan medel i kommunens resultatutjämningsreserv nu även disponeras för andra oförutsedda ej påverkbara händelser.

Med anledning av den nu beslutade resultatreserven kommer kommunens Riktlinjer för god ekonomisk hushållning att behöva ses över och revideras på nytt under 2024.

Översyn av utjämningsystemet

En parlamentarisk utredning håller på att se över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnningen för kommuner. Utredningen, som ska vara klar i maj 2024, ska även överväga om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget.

Utredningen kommer att ha ett brett uppdrag att se över alla delar av utjämningsystemet. När det gäller inkomstutjämnningen betonar regeringen särskilt den länsvisa skattesatsen samt hur systemet påverkar incitament för att stimulera tillväxt. När det gäller kostnadsutjämnningen betonar regeringen särskilt beräkningarna för gles bebyggelse och huruvida systemet tillräckligt kompenserar för socioekonomiska skillnader.

Kommittén har också fått ett tilläggsuppdrag att föreslå åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämnningen på tillväxten.

Utredningen har även i uppdrag att se över nuvarande system med strukturbidrag till vissa kommuner och regioner samt göra LSS-utjämnningen mindre påverkbar.

I utredningens uppdrag ingår också att se över huruvida vissa riktade statsbidrag skulle kunna ingå i det generella statsbidraget och vilka följd effekter detta skulle kunna få på utjämnings-systemet. Särskilt nämns riktade statsbidrag inom skolområdet.

Utredningen ska redovisas senast 3 maj 2024.

2. BUDGETANVISNINGAR

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner årligen upprätta en budget. Den ska även innehålla en ekonomisk plan för en period om tre år. I budgeten ska skattesats och anslag anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets utgång. Finansiella mål som är av stor betydelse för god ekonomisk hushållning ska anges. I budgeten ska plan för verksamheten finnas tillsammans med mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

3. OMVÄRLD OCH BEFOLKNING

Informationen i avsnittet *Omvärld* är hämtad från *MakroNytt 1/2024, Sveriges kommuner och regioner (SKR)*

Svag global tillväxt i år trots lägre räntor och inflation

Den avkylning som med fördröjning följer av föregående års ränte- och prisuppgångar ser vi som den kortsiktigt dominerande kraften för världsekonomin, framför allt i OECD-länderna. Tids nog kommer sjunkande räntor och inflation att bädda för en global återhämtning. Men den nedgång för marknadsräntorna som vi förväntar i år är betydligt mindre än uppgången 2022 – 2023. Den lägre inflationstakten innebär inte något återställande av den köpkraft som gått förlorad utan möjliggör endast att en utdragen återhämtning för hushållens realinkomster kan inledas. Något markant lyft för global BNP-tillväxt väntas därför inte i år, trots sjunkande räntor och inflation.

Svensk inflation fortsätter att falla i år

Likt de flesta bedömare räknar SKR med en fortsatt nedgång för inflationen i Sverige. Prognosen för helåret 2024 hamnar långt under de exceptionellt höga inflationstalen från föregående år, mätt utifrån både KPIF och KPI. Vi närmar oss nu återigen en KPIF-inflation på 2 procent. Detta faktum, samt en liknande utveckling i vår omvärld, möjliggör för Riksbanken att börja sänka styrräntan. Vi räknar med en första sänkning innan sommaren och mycket tyder på att inflationen fortsätter att sjunka i år, inte bara i Sverige.

Den underliggande inflationen enligt indexet *KPIF exklusive energi* fortsätter nedåt under 2024, speciellt under det första halvåret i år. Nedgången är bred, bland annat från långsammare prisökningar på livsmedelspriserna. Genomsnittligt lägre el- som drivmedelspriser än 2023 beräknas därtill bidra till nedgången för KPIF-inflationen.

Svag svensk tillväxt i år men återhämtning därefter

Svensk BNP gick sidledes under 2023 och totalt ser helåret ut att resultera i en liten nedgång. Tuffa tider för räntekänsliga hushåll och byggföretag i Sverige har inneburit att konsumtion och bostadsinvesteringar har minskat på ett sätt som vi inte har sett sedan 90-talet. Hög inflation och snabbt stigande räntor är den stora boven i dramat och fortsätter att vara så även 2024. Det tar tid för penningpolitiken att slå igenom och därför väntas den lägre inflationen och det förväntade lägre ränteläget att ge avtryck på den inhemska efterfrågan först under 2025. Vi förväntar oss en gradvis allt starkare återhämtning under senare delen av 2024.

Bedömningen är att lågkonjunkturen varken blir djup eller långvarig. SKR:s prognos är att BNP vänder upp i år, även om ökningen under året blir tämligen blygsam. Det rör sig alltså inte om någon snabb vändning. Flertalet viktiga indikatorer tyder nu på att nedgången är bruten. Framför allt tycks hushållen se ljusare på framtiden. Detta, tillsammans med det faktum att deras reala disponibla inkomst återigen beräknas öka i år är grunden för SKR:s prognos om stigande konsumtionsvolym 2024.

Vi ser nu en trendmässig försvagning av den svenska arbetsmarknaden, vilket också talar för att en återhämtning för BNP dröjer. SKR beräknar hög BNP-tillväxt först 2025. Då bedöms de positiva effekterna av lägre inflation och ett lägre ränteläge ge tydlig skjuts för den inhemska efterfrågan. Även om ränteförändringar slår igenom relativt snabbt i Sverige finns det fortfarande en trögrörlighet från det att Riksbanken sänker räntan till genomslag för hushållens ränteutgifter och för mer expansiv kreditgivning till företagen.

Efter det tuffa fjolåret för kommunsektorn kan ytterligare ett år med utmanande budgetförutsättningar adderas. Gemensamt för 2023 och 2024 är de snabbt stigande utgifter som följer av inflations- och ränteuppgången 2022 – 2023. I år kommer skatteinkomsterna därtill att öka synnerligen svagt, när sysselsättningen nu viker. Prognosen antar svaga ökningar för konsumtion och investeringar i kommunsektorn både i år och nästa år.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,9	-0,2	0,6	2,8	2,5	1,8
Arbetade timmar	2,3	1,4	0,0	1,8	1,6	0,9
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,7	8,8	8,1	7,8
Befolkning, 15–74 år	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,3	3,2	5,0	5,1	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,6	3,3	3,1	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	6,0	2,3	1,8	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,4	1,2	1,7	2,0
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,0	3,0	2,0	2,0	2,2

Källor: [Macrobond](#), Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Svag ökning av det kommunala skatteunderlaget 2024

I år minskar tillväxten av skatteunderlaget markant och ökar endast med 2,7 procent. Det beror i huvudsak på en tydlig inbromsning av lönesumman. Medan lönerna i år beräknas stiga ungefär i samma takt som förra året väntas antalet arbetade timmar stagnera.

Nästa år antas skatteunderlagets utveckling tydligt präglas av konjunkturuppgången i ekonomin. Gradvis stigande efterfrågan på arbetskraft leder först till ett högre nyttjande av befintlig arbetskraft (genom högre medelarbetstid) men gradvis kommer även antalet sysselsatta att öka. En viss nedväxling av löneökningarna förutses 2025, efter de högsta löneökningarna på länge 2023 och 2024, men denna negativa faktor väntas med råge övertrumpas av stigande sysselsättning.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Nivåtapet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Prisutveckling	6,5	4,4	0,2	1,9	3,2
Realt skatteunderlag	-1,5	-1,4	4,6	2,6	0,8

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen är av avgörande betydelse vid bedömning av olika verksamheters behov. Befolkningsprognosen baseras på förväntade förändringar i bostadsbeståndet (främst nybyggnation) samt uppskattningar av födelsetal och dödlighetstal och inte minst in- och utflyttning. Denna prognos ses över minst en gång per år.

Under år 2023 minskade kommunens befolkning med 94 invånare. Under budgetperioden förväntas invånarantalet öka från 24 627 invånare vid årsskiftet 2023/2024 till 25 612 vid slutet av år 2027, en ökning med 4 % eller 985 personer. Perioden inleds med måttlig ökning under 2025 för att sedan öka med runt 1 % eller 200 invånare årligen 2025 - 2027. Därefter väntas befolkningen öka med cirka 1,3 %, eller runt 300 invånare årligen.

	År	Antal inv		%
den 31 dec.	2023	24 627	-94	-0,4%
	2024	24 683	56	0,2%
	2025	24 888	206	0,8%
	2026	25 057	168	0,7%
	2027	25 274	217	0,9%
	2028	25 612	338	1,3%

Ökning 2024-2028: 985
4,0%

Enligt befolkningsprognosen för budgetperioden, det vill säga år 2025 med plan år 2026 – 2028, förväntas befolkningstillväxt inom gruppen 80 år och äldre samt för ungdomar i gymnasieåldern 16 - 18 år. I gruppen 6 - 15 år prognostiseras en minskning av antalet invånare.

	Prognos						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Antal invånare 31 dec	24 721	24 627	24 683	24 888	25 057	25 274	25 612
- varav 0 år	196	167	170	179	187	194	204
- varav 1-5 år	1 297	1 292	1 277	1 263	1 276	1 305	1 343
- varav 6-15 år	4 138	4 061	3 943	3 872	3 773	3 694	3 636
- varav 16-18 år	1 177	1 183	1 250	1 262	1 324	1 318	1 327
- varav 19-64 år	12 677	12 662	12 724	12 929	13 064	13 260	13 509
- varav 65-79 år	3 471	3 374	3 335	3 272	3 251	3 274	3 318
- varav 80 år och äldre	1 765	1 888	1 984	2 112	2 182	2 229	2 275

4. SKATTEUNDERLAGET

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas utifrån SKR:s prognosmodell tillämpad med kommunens egen befolkningsprognos och uppskattning av invånarantalet den 1 november före varje budgetår (utgångspunkten för beräkning av skatteintäkter).

En försiktighetsmarginal på 5,0 mnkr har årligen lagts till prognosen. Utvecklingen av skatteintäkter och utjämning framgår av nedanstående tabell:

mnkr	Utfall 2023	Prog 2024	Budg 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	1 689,4	1 709,3	1 779,8	1 845,8	1 905,7	1 985,5
Generella statsbidrag / utjämning	-9,6	2,4	-14,9	-22,4	-28,1	-49,2
S:a Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn.	1 679,8	1 711,7	1 764,9	1 823,4	1 877,6	1 936,3
<i>Ökning mnkr per år</i>	<i>67,1</i>	<i>31,9</i>	<i>53,2</i>	<i>58,5</i>	<i>54,2</i>	<i>58,7</i>
<i>Ökning i % per år</i>	<i>4,2%</i>	<i>1,9%</i>	<i>3,1%</i>	<i>3,3%</i>	<i>3,0%</i>	<i>3,1%</i>

5. GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige har fastställt *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* som slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. De verksamhetsmässiga målen ska säkerställa att resurserna i verksamheten används till rätt saker och utnyttjas på ett effektivt sätt. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

En bedömning om kommunens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning ska göras dels i årsredovisningen dels i Delårsrapport 2, per augusti. God ekonomisk hushållning uppnås när såväl de finansiella målen som verksamhetsmässiga målen i budgeten huvudsakligen är uppfyllda.

Vision och Övergripande mål för åren 2024 - 2027

Ny vision och Övergripande mål för åren 2024 – 2027 fastställdes av kommunfullmäktige 2023-10-26.

Vision

Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö där människor vill leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling, hållbarhet och hög kvalitet.

Övergripande mål

- *Lomma kommun är en nytänkande organisation med hög kompetens inom välfärdsuppdraget.*
Lomma kommun säkerställer att vi har tillgång till rätt kompetens för att framgångsrikt utföra välfärdsuppdraget genom att attrahera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Vi förbättrar kontinuerligt arbetssätten för att möta nya behov och utmaningar.
- *Lomma kommun är det attraktiva valet för människor, företag och föreningar.*
Lomma kommun skapar attraktiva och trygga livsmiljöer som främjar samhörighet och delaktighet. Här finns goda förutsättningar för ett rikt kultur- och friluftsliv med gemensamma mötesplatser. Våra unika kvaliteter attraherar och engagerar medborgare och företag som aktivt deltar i samhällsutvecklingen.
- *Lomma kommun är i framkant inom miljö- och klimatarbetet*
Lomma kommun är aktiv i sitt miljö- och klimatarbete och bidrar till en hållbar framtid. Vi genomför klimatanpassningar och skapar förutsättningar för medborgare och näringsliv att ställa om i en mer hållbar riktning.

Förslag till Finansiella mål för åren 2025 – 2028

- Årets resultat* ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) för såväl kommunen som kommunkoncernen ska inte understiga 40 %.
- Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel, (avskrivningar + resultat*)

**) Årets resultat efter balanskravsjusteringar, före hantering av RUR / RER*

Förslag till Verksamhetsmässiga mål enligt god ekonomisk hushållning

De av kommunfullmäktige fastställda övergripande målen föreslås att utgöra verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

6. STYRNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrsystemet

Dagens kontext är mer komplex än för några år sedan och dagens arbetssätt kommer inte att lösa framtidens utmaningar. För att skapa bättre förutsättningar att möta välfärdsutmaningar arbetas under 2024 ett nytt styrsystem fram med fokus på kontinuerlig analys för att förbättra samt förnya organisationen.

Att arbeta i enlighet med styrsystemet skapar systematik, tydlighet, transparens och ett gemensamt förhållningssätt i styrningen av verksamheten. Arbetssättet ska präglas av samarbete, dialog, öppenhet och tillit samt ett tydligt fokus på dem som Lomma kommuns verksamhet är till för – det vill säga medborgarna, företagarna och besökarna. Samtliga nämnder och förvaltningar har ansvar för att utveckla optimala arbetssätt för att tillämpa styrsystemet i praktiken.

Styrsystemet syftar både till att verksamheten ska kunna följas upp (genom att blicka bakåt) och utvecklas (genom att blicka framåt).

Analys- och kvalitetsrapport

Kommunfullmäktige fattade den 1 februari beslut om förändringar av kommunens ekonomistyrning. Förändringen innebär bland annat att ekonomistyrningen lyfts ur styrmodellen och kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att löpande hålla "Processbeskrivning för ekonomistyrning" uppdaterad.

Av "Processbeskrivning för ekonomistyrning" framgår att nämndernas tidigare "Preliminär nämndsbudget" utgår och i stället tas en "Analys- och kvalitetsrapport" fram. Fokus flyttas därmed från ekonomiska beräkningar till analys av verksamhetens kvalitet, utmaningar och möjligheter.

Utifrån budgetförutsättningarna inklusive budgetramar och investeringsförslag, presenterat vid budgetdialog i kommunstyrelsens arbetsutskott, analyserar respektive nämnd sina möjligheter och utmaningar i en analys- och kvalitetsrapport.

Rapporten ska beskriva nämndens kvalitetssäkring av grunduppdraget och hur nämnden avser att bidra till visionen och de övergripande målen. Samtidigt ska nämnden beskriva hur eventuella ytterligare medel respektive minskade medel skulle påverka nämndens förutsättningar för kvalitetsutveckling samt att fullgöra sitt grunduppdrag. Rapporten utgör underlag till budgetdialogen i augusti samt budgetberedningens arbete i september månad.

Rapporten behandlar bland annat följande:

- Nämndernas grunduppdrag med utgångspunkt i lagstiftningen
- Budgetförutsättningarnas påverkan på nämnden
- Kvalitetsutveckling utifrån möjligheter och utmaningar
- Önskvärda satsningar utifrån kvalitet och övergripande mål
- Möjliga förändringar vid minskning av medel

Rapporten behandlas av respektive nämnd i juni månad.

7. EKONOMISK ÖVERSIKT OCH ANALYS

Beräkningsförutsättningar

De viktigaste beräkningsförutsättningarna är:

- Oförändrad utdebitering, 19,64 kr (den del av kommunalskatten som tillfaller kommunen).
- Utgångspunkten har varit den plan för ekonomin för åren 2025 – 2027 som fastställdes i oktober 2023.
- Befolkningsprognos för åren 2024 till 2033 för Lomma kommun (helkommunsdata, 2024-02-28).
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos 2024-02-26 med en försiktighetsmarginal på 5,0 mnkr.

Kostnadsprognoser/ -uppräkningsar

- En ny beräkning av ersättning för befolkningsförändringar har gjorts. En avstämning av resursfördelningen för innevarande år är gjord, vilken visar på en för hög resurstilldelning till barn- och utbildningsnämnden och en något för låg till socialnämnden. Förändringen för åren 2024 - 2027 innebär en kraftig nedjustering av tidigare utlagda ramar för barn- och utbildningsnämnden och en något utökad budgetram för socialnämnden.
- Utifrån en investeringsnivå enligt beslutad investeringsbudget- / plan för 2024 - 2027 har en ny beräkning av avskrivningar, lånebehov och räntekostnader gjorts. Den räntenivå för nyupplåning och omsättning av lån som använts i beräkningarna är 4,0 % år 2025 med en nertrappning till 2,5 % år 2027 - 2028.
- Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,50 %, vilket är samma nivå som innevarande år. Förslaget är i enlighet med SKR:s metod att föreslå internränta som bygger på sektorns egna upplåningskostnader och genomsnittsränta. Huvudkällan är information från Kommuninvests skulddatabas, KI Finans.
- Antagande om löneutveckling är något uppjusterad jämfört med fastställd plan för ekonomin. Utrymmet för löneöversyn 2025 och framåt finns avsatt i särskild post inom kommunstyrelsens medel till förfogande, finansförvaltningen. Nämndernas ramar för 2025 - 2028 föreslås att justeras med 2024 års lönenivå i samband med budgetberedningen, då utfallet förmodas vara känt.
- Pensionskostnaderna baseras på en prognos från KPA, daterad 2023-12-18. Prognosen baseras nu på de val som berörda medarbetare gjort vad gäller att gå över till det nya AKAP-KR eller att stanna kvar i det delvis förmånsbestämda avtalet KAP-PL. År 2023 och 2024 är pensionskostnaderna extremt höga och enligt prognosen sjunker kostnaden med drygt 70 mnkr år 2025.

- Ny beräkning av arbetsgivaravgifter och PO-pålägg är gjord. I den fastställda budgeten antogs nivån på PO-pålägget vara 45,75 % men fastställdes av SKR till 47,18 % för år 2024. Förslag till utökning av nämndernas budgetar för år 2024 hanteras i kommunfullmäktige den 14 mars. Motsvarande förändring av ramarna föreslås preliminärt för budget år 2025 - 2028. Budgeterat PO-pålägg kan med stor sannolikhet komma att ändras, i samband med budgetberedningen, utifrån eventuellt nytt förslag från SKR i vår. En justering av PO-pålägget påverkar inte själva resultatnivån. Den faktiska kostnadsökningen finns inom budgeterade pensionskostnader och avtalsförsäkringar.
- Indexuppräknings för entreprenad inom gata/park har tillförts samhällsbyggnadsnämnden årligen avseende beräknad nivå år 2025 – medel för beräknad uppräknings för åren 2026 - 2028 har avsatts inom KS förfogande.
- Bedömd prisuppräknings avseende köp av gymnasieplatser har till viss del, 3,3 mnkr, tillförts barn- och utbildningsnämnden 2025, medan 3,0 mnkr har satts av inom finansförvaltningen. Tidigare kraftig prisökning borde följas av något lägre priser då de kostnadsökningar som under 2023 - 2024 påverkade priserna till stor del var av tillfällig karaktär.
- En utökning av nämndernas ramar med anledning av tidigare och förväntad inflation har gjorts årligen med sammanlagt 5,2 mnkr, vilket motsvarar 1,5 % på de poster som inte uppräknas på annat sätt (löneöversyn eller pris-/indexuppräknings). Reserv för viss ersättning för kommande års kostnadsökning på grund av inflation finns avsatt inom kommunstyrelsens förfogandemedel.

SKR bedömer (den 26 februari 2024) att den årliga förändringen av KPI uppgår till:

2023:	8,5 %
2024:	3,4 %
2025:	1,2 %
2026:	1,7 %
2027:	2,0 %

- Fastighetsverksamheten har uppdaterat budgeten inför år 2025. Elpriset är fortsatt betydligt högre än vad som gällde före 2023, men har dock successivt stabiliserats och sjunkit något. Aktivt arbete med att prissäkra och binda upp olika volymer när priset varit fördelaktigt har inneburit att det totala elpriset som använts för budget 2025 uppgår till 2,00 kr/kWh jämfört med 2,35 kr/kWh i budget 2024. Vidare har elförbrukningen kunnat minskas genom såväl åtgärder inom driften som genom investeringar i energibesparande åtgärder. Fjärrvärmepriset förväntas för närvarande ligga på en årlig höjning om 8 %. Gaspriset har dock utvecklats nedåt vilket innebär att den sammantagna kostnaden för uppvärmning hamnar under nivån i budget 2024. Totalt har den budgeterade kostnaden för energi minskat med cirka 4,5 mnkr i budget 2025.

VA-taxan har avvikit kraftigt från KPI-index 2024 och förväntas göra så även 2025, vilket innebär en kraftig ökning av kostnaderna för VA-förbrukningen. En prognostiserad indexuppräknings har därför använts i budget 2025.

Hyran för inhyrda lokaler släpar i vår modell vad gäller indexuppräknning. De beräknade indexuppräkningarna i budget 2024 har därför varit för låga. Inför budget 2025 har nu utgående hyror 2024 använts samt KPI (jan 2023 till jan 2024), vilket inneburit en större höjning än normalt. Vidare har en beräknad höjning av LSAB:s hyror lagts in. LSAB:s hyror höjdes inte inför budget 2024.

I budget 2025 finns även en engångspost på 1,2 mnkr, som avser rivnings- och saneringskostnader gällande Lomma IP.

- För att bättre möta verksamheternas support- och utvecklingsbehov samt med anledning av den externa utredning som genomlyst IT-verksamheten under hösten 2023 och den ökade risken för cyberattacker föreslår ledningsgruppen att en satsning på IT-säkerhet om 2,2 mnkr görs i budgeten för 2025 och framåt avseende; IT-säkerhetsexpert, teamledare/systemtekniker samt beredskap.

En IT-säkerhetsexpert föreslås att anställas då den externa genomlysningen visar på att det finns ett behov av att åtgärda brister kring rutiner och dokumentation. Det förebyggande arbetet behöver också utökas för att säkerställa ett så robust skydd som möjligt. Förändringar inom avdelningen innebär dessutom att nuvarande IT-chef får ett större övergripande ansvar för fler enheter och därmed finns behov av en teknisk teamledare. Med anledning av verksamheternas behov av kontinuitet dygnet runt samt det ökande antalet cyberattacker i omvärlden är det viktigt att IT-avdelningen har en god beredskap, det vill säga förmåga att erbjuda support, övervaka kritiska system och vid behov vidta åtgärder utanför ordinarie kontorstider.

IT-verksamhetens totala kostnadsökning uppgår till 3,8 mnkr av vilken 2,2 mnkr utgörs av säkerhetsåtgärder. Resterande 1,6 mnkr finansieras av nämnderna och avser bland annat fler officelicenser, införande av learnifier, ny integrationsmotor samt en utökning av antalet datorer.

Tidigare överenskommelse inom ledningsgruppen, om att personaldatorer successivt ska leasas i stället för att köpas in, har upphävts. IT-verksamheten köper in och äger personaldatorer och ingen utdebitering utöver budgeterad nivå kommer att göras under löpande budgetår.

- Viss justering av interna mellanhavanden är gjord och ytterligare korrigeringar av bland annat internränta kvarstår inför och efter budgetberedningen.

Förslag till ytterligare justering av nämndernas budgetramar

- I den fastställda budgeten för åren 2023 och 2024 utökades kostverksamhetens budget med 200 tkr årligen, till 1,0 mnkr 2027, för att öka andelen ekologiska livsmedel som enligt kommunens Miljömålsprogram 2022 - 2028 ska uppgå till 60 % år 2030 (1,3 mnkr år 2030 enl. KF § 64/22). Barn- och utbildningsnämndens ramar har i förslaget utökats med ytterligare 200 tkr år 2028.
- Barn- och utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens budget minskades under åren 2022 - 2024 med 1,2 mnkr sammantaget, för att finansiera externt inhyrd idrottshall i Lomma. Ramarna har justerats med ytterligare ett års sänkning då hyresperiodens sista dag är i början av 2026.

Särskilt uppdrag

Kommunstyrelsen uppdrog, 2023-10-04, till förvaltningen att inför beslut om budgetramar för 2025 återkomma med en utvärdering av de trygghetsskapande åtgärder som hittills vidtagits i satsningen som budgeterats för åren 2021 - 2024. Av utvärderingen ska framgå vilka effekter åtgärderna haft och vilka behov de har tillgodosett.

Uppdraget redovisas i separat ärende under våren.

Resultatutveckling

Den av staten fastställda nedre gränsen för den ekonomiska utvecklingen, det så kallade balanskravet, innebär att kommunens intäkter varje år måste överstiga kostnaderna. Detta är dock inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Den schablon som blivit kännetecknen för god ekonomisk hushållning är ett överskott motsvarande två procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Det budgeterade resultatet för år 2024 innebär ett avsteg från målet på minst 2 % och uppgår till 1,0 mnkr. Efter den siste februari görs en pulsmätning, det vill säga en kort rapport som fokuserar på respektive nämnds helårsprognos. En första prognos kommer därför att kunna presenteras i samband med KSAU:s behandling av detta ärende.

Kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning anger att årets resultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Det budgeterade resultatet för de första två åren i budgetperioden är 30 respektive 24 mnkr högre än målet på 2 %. Därefter försämras resultatnivån kraftigt och uppgår 2028 endast till 5 mnkr eller 0,3 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.

Nedan framgår det budgeterade resultatet så som det ser ut utifrån de framtagna budgetförutsättningarna:

mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	67,9	1,0	65,2	60,3	16,1	5,1
Årets resultat efter balanskravsjust.	34,6	1,0	65,2	60,3	16,1	5,1
Resultat* / skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	2,1%	0,1%	3,7%	3,3%	0,9%	0,3%
Resultatmål* (2 % årligen 2025-2028):			35,3	36,5	37,6	38,9
* Årets resultat efter balanskravsjusteringar (innan RUR/RER)						
Avvikelse från mål, mnkr:			29,9	23,8	-21,5	-33,8

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013 om riktlinjer för en resultatutjämningsreserv.

Nya riktlinjer gällande resultatutjämningsreserven fastställdes i april 2023.

En övre gräns för storleken på reserven fastställdes, motsvarande 15,0 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Revidering av riktlinjerna innebär att medel i resultatutjämningsreserven, utöver att utjämna intäkter över en konjunkturcykel som följer av skatteunderlagsförändringar, även ska kunna disponeras för andra oförutsedda ej påverkbara händelser. Därmed är det möjligt att utjämna hastiga svängningar i kommunens ekonomiska förutsättningar mellan åren.

I Årsredovisning 2023, som var sista året att avsätta medel till RUR, gjordes ingen ytterligare reservering, vilket innebär att resultatutjämningsreserven uppgår till 117,3 mnkr.

Disponering av resultatutjämningsreserven beslutas av kommunfullmäktige.

Resultatutjämningsreserven kommer fasas ut fram till 2034 och ersättas med RER (Resultatreserv).

Pensionsskulden

Budgeten för kommunens pensionskostnader och pensionsskuld tas fram utifrån en prognos gjord av KPA Pension.

mnkr	Utfall 2023	Prog 2024	Budg 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Pensionskostnader	160	181	111	98	100	105
Pensionsavsättning	33	33	33	32	31	29
Ansvarsförbindelse	256	262	248	231	215	200
S:a Pensionsförpliktelser	289	295	281	263	246	229
Medel i pensionsförvaltning	278	278	278	278	278	278
Förvaltade medel / pensionsskuld	96%	94%	99%	106%	113%	121%
Förvaltade medel / ansvarsförbindelse	109%	106%	112%	120%	129%	139%

Pensionskostnaderna var extremt höga 2023 och även 2024, främst beroende på inflationen då pensionsunderlaget uppräknas utifrån fastställt prisbasbelopp men även på grund av ökade kostnader vid övergången till och högre premienivåer i det nya pensionsavtalet, AKAP-KR.

De totala pensionsförpliktelserna beräknas under budgetperioden att sjunka med 50 mnkr. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med år 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgår till cirka 33 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse och uppgår budgetåret 2025 till 248 mnkr inklusive löneskatt.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner.

Den nya pensionsöverenskommelsen, innebär en övergång från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem som innebär mer förutsägbara kostnader för kommunen, premienivåer som är jämförliga med övriga arbetsmarknaden samt tydliga och mer attraktiva villkor för de anställda.

Kommunen satte under åren 1996 - 2000 av likvida medel i en pensionsförvaltning som "öronmärkts" för pensionsändamål och sedan dess har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Enligt gällande finanspolicy är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld, vilket uppnås under budgetperioden. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktig god avkastning med betryggande säkerhet. Det bokförda värdet (det vill säga det verkliga värdet) per 31 december 2023 är 278 mnkr, vilket också använts som antagande för åren 2024 - 2028.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska medel motsvarande 50 procent av utbetalningarna, inklusive löneskatt, från den så kallade ansvarsförbindelsen årligen tas ut från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. För budgetperioden handlar det om 11 mnkr per år.

Finansnetto

Finansnettot, skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, utvecklas negativt under budgetperioden, från -35 mnkr år 2025 till -54 mnkr år 2028. Högre räntenivåer i kombination med en stigande upplåningsvolym innebär en markant ökad räntekostnad.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av ett antal händelser:

Händelse, år 2025	Förändring +/- (mnkr)
Utdebitering, 1 kr	90,0
Skatteintäkter, 25 invånare	1,6
Resultatnivå, 1 %	17,6
Låneränta, 1 %	3,0
Löneökning, 1 % (helårseffekt) inkl. arbetsgivaravgifter	9,8

Låneskuld

Investeringarna under åren 2024 – 2028 beräknas uppgå till knappt 1,7 mdkr. Investeringsinkomster i form av bidrag och gatukostnadsersättningar minskar likviditetsbelastningen något. Kommunen ska dessutom upprätthålla ett låneutrymme för VA-Syds räkning om 40 mnkr årligen. Låneskulden beräknas öka med 0,9 mdkr under perioden 2024 - 2028 och uppgå till 1,6 mdkr år 2028.

För att långsiktigt reducera låneskulden gäller att:

- exploateringsresultat och reavinster vid avyttringar oavkortat används till att reducera den växande låneskulden.
- pensionskapitalet, överstigande 120 procent av ansvarsförbindelsen, oavkortat ska användas till att reducera den växande låneskulden.

Investeringsramar

Förutsättningar för investeringsramarna

Investeringsvolymen för kommunen har varit omfattande under många år. Investeringarna, i den antagna investeringsbudgeten, för perioden 2024 - 2027 uppgår till sammantaget 1,3 mdkr (i beloppet ingår gymnasieskola, nytt kommunhus och kulturhus med 0,7 mdkr):

Mnkr	Budg	Plan	Plan	Plan	S:a
	2024	2025	2026	2027	
Skattefinansierad verksamhet:	282,8	379,3	463,3	177,6	1 303,0
Avgiftsfinansierad verksamhet:	1,0	0,5	0,5	0,5	2,5
S:a Investeringar:	283,8	379,8	463,8	178,1	1 305,5

Beslutad investeringsbudget finns under avsnittet "Fastställda investeringar bas 2025 - 2027". Ett förslag till kommunfullmäktige om att justera planerade utbetalningar, 102 mnkr till 2024, är under behandling. Av dessa förväntas dock projekt motsvarande 32 mnkr att vara avslutade eller komma att avslutas och därmed också slutredovisas under innevarande år.

Särskilt uppdrag

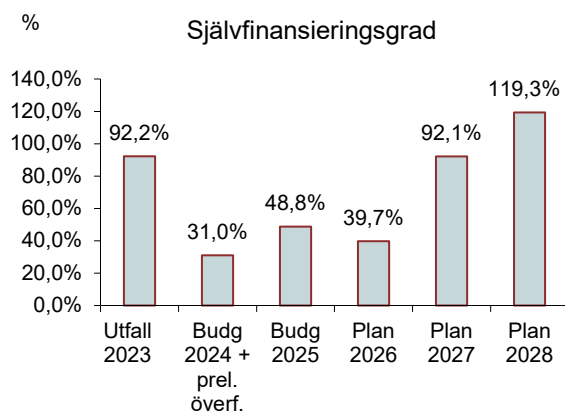
Kommunstyrelsen gav 2023-10-04 samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att i budgetprocessen för investeringar, inför budget 2025 – 2028, tydliggöra det långsiktiga behovet som årligen föreligger avseende årsanslag för Fastighetsunderhåll och Energisparåtgärder/energiplan och tekniska installationer.

Finansiering av investeringar

Låneskulden bedöms teoretiskt öka med nästan 0,9 mdkr, från 690 mnkr 2023-12-31 till cirka 1,6 mdkr vid utgången av 2028. Utvecklingen av kommunens låneskuld är tydligt kopplad till nivån på investeringarna. Låneskulden ökar även med planerade 40 mnkr per år för VA-Syds investeringsbehov. Utvecklingen av låneskulden i slutet av planperioden är dessutom beroende av hur kommunens medfinansiering av Trafikverkets investering i stationerna i Alnarp och Flädie faller ut likvidmässigt.

Det utrymme som skapas för egenfinansiering av investeringar består först och främst av årets avskrivningar och resultat. Om investeringsbudgeten skulle vara helt självfinansierad skulle det innebära en investeringsnivå på drygt 170 mnkr i genomsnitt per år under den kommande budgetperioden. En kommun i tillväxt kan ha svårt att hålla den nivån. Investeringarna ska, enligt såväl det föreslagna finansiella målet som de långsiktiga målen i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning, finansieras till minst 60 % med egna medel.

Nedan visas självfinansieringsgraden utifrån beslutade investeringar, inklusive 70 mnkr från 2023, baserad på resultat- och avskrivningsnivåer enligt utfall 2023, budget 2024 och nuvarande beräkning för 2025 - 2028:

Om investeringsramen 2028 begränsas till 135 mnkr uppnår självfinansieringsgraden, upplysningsvis, 60 % i genomsnitt 2025 – 2028.

Utveckling av avskrivningar och finansnetto

En hög investeringsnivå under en lång tidperiod innebär en omfattande nivå på avskrivningar och räntekostnader och därmed ett mindre utrymme för nämndernas verksamheter. Sammantaget ökar avskrivningarna och finansnettot preliminärt med 78 mnkr vilket, undantaget föregående år, är en kraftig ökning i jämförelse med tidigare års budgetförutsättningar.

Ansvaret för investeringar / inlämning av budgetmaterial

Ansvaret för kommunens investeringar kan variera något beroende på vilken typ av investering. Beträffande investeringar i verksamhetslokaler är det nämndernas ansvar att identifiera och beskriva investeringsbehovet för respektive verksamhet i den strategiska lokalförsörjningsplanen. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar, efter godkännande av förslaget i kommunfullmäktige, för budget, genomförande och förvaltning av investeringen. Aktuell facknämnd ansvarar för övriga verksamhetsdrivna investeringar såsom till exempel infrastruktur, fastigheter samt maskiner och inventarier.

Investeringsprocessen ska präglas av långsiktighet. Demografiska faktorer såväl som behov av om- och tillbyggnader med mera måste beaktas i planeringen. År 1 till 3 (i detta fall år 2025 - 2027) i flerårsplanen är utgångspunkt för de investeringsramar som fastställs inför kommande år. Dock måste omprioriteringar inom befintlig ram göras om de demografiska förutsättningarna eller andra förutsättningar ändrats väsentligt. Beredningen av investeringsbehoven ska alltså främst inriktas mot år 2028. Dessutom ska en översiktlig beredning göras av investeringsbehoven efter planperioden 2029 - 2032. För perioden år 2028 - 2031 finns redan 820 mnkr kopplade till större och/eller fleråriga investeringsprojekt med redan beslutade totalutgifter.

De första tre åren i investeringsbudgeten ska vara så genomarbetade att endast mindre korrigeringar behöver göras mellan de olika projekten. Fastställda projekt och investeringsnivåer ligger normalt kvar och eventuellt nya projekt måste finansieras inom angiven ram. För ännu inte påbörjade och upphandlade investeringsprojekt ska kalkylerna uppdateras.

Av kommunfullmäktige antagna Regler för budgetering, redovisning och uppföljning av investeringar ska följas. Gränsen för större investeringar är i gällande regelverk 1,5 mnkr, men ändrades inför budget 2024 till 2,5 mnkr. Större investeringar, ska särskilt specificeras i budget och redovisning, det vill säga utgöra ett eget KF-projekt.

Objektkorten har vidareutvecklats ytterligare sedan föregående budgetprocess. Bland annat framgår konsekvenserna i driftbudgeten tydligare i det uppdaterade kortet.

8. RESULTATBUDGET

Mnkr	Budget	BUDGET			UTFALL Helår 2023	
	2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027		Plan 2028
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens nettokostnader, exkl. avskrivningar	-1 570,2	-1 544,1	-1 592,6	-1 660,1	-1 721,1	-1 514,7
Avskrivningar	-108,7	-120,0	-124,0	-148,0	-156,0	-111,5
Återföring av nedskrivning, pens.förv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 678,9	-1 664,1	-1 716,6	-1 808,1	-1 877,1	-1 626,2
Skatteintäkter	1 716,4	1 779,8	1 845,8	1 905,7	1 985,5	1 689,4
Generella statsbidrag och utjämning	-13,0	-14,9	-22,4	-28,1	-49,2	-9,6
Verksamhetens resultat	24,5	100,8	106,8	69,5	59,2	53,6
Finansiella intäkter	8,2	9,2	9,8	10,4	10,8	41,2
Finansiella kostnader	-31,7	-44,8	-56,3	-63,8	-64,9	-26,8
Resultat efter finansiella poster	1,0	65,2	60,3	16,1	5,1	68,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1,0	65,2	60,3	16,1	5,1	67,9

Specifikation av finansnetto:	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Helår 2023
	2024	2025	2026	2027	2028	
Pensionskapitalförvaltning, orealiserade vinster/förluster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,2
Pensionskapitalförvaltning, övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan aktieutdelning	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	1,5
Övrigt	-24,5	-37,6	-47,5	-54,5	-55,2	54,0
S:a Finansnetto	-23,5	-35,6	-46,5	-53,5	-54,2	14,4

Mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgeterat resultat :	65,2	60,3	16,1	5,1
RESULTAT mål (2,0 % 2025-2028)	35,3	36,5	37,6	38,9
differens:	29,9	23,8	-21,5	-33,8
Budgeterat resultat (%) :	3,7%	3,3%	0,9%	0,3%

9. MEDEL TILL KOMMUNSTYRELSENS OCH FÖRVALTNINGENS FÖRFOGANDE

Tkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
KS förfogande:				
Löneöversyn	-58 500	-92 000	-126 500	-162 000
Indexuppräkning hyror	0	-5 500	-11 000	-16 500
Indexuppräkning Räddningstjänst	-1 300	-1 700	-2 100	-2 500
Indexuppräkning gata / park	0	-700	-1 400	-2 100
Ev. komp. till nämnderna för inflation	0	-5 230	-10 460	-15 690
Prisuppräkning, köpta platser - gymnasieskolor	-3 000	-6 300	-9 600	-12 900
Gymnasieskola, uppstartskostnad	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Flyttkostnader	0	0	-1 500	0
Inredning / utrustning (drift) - tre nya byggnader	0	-1 000	-4 000	0
Reserv, revisionen	-500	-500	-500	-500
Summa KS förfogande	-64 800	-114 430	-168 560	-213 690
* Förvaltningens förfogande:				
Ökade avskrivningar	-9 630	-13 630	-37 630	-45 630
Tillkommande driftkostnader	-2 000	-5 000	-12 800	-18 600
Summa förvaltningens förfogande	-11 630	-18 630	-50 430	-64 230
SUMMA MEDEL TILL FÖRFOGANDE	-76 430	-133 060	-218 990	-277 920

* *Ekonomiavdelningen fördelar budget utifrån verkligt utfall efter aktivering av investeringsprojekt*

10. BUDGETRAMAR

Tkr	Driftbudget			
	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
KOMMUNSTYRELSE	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-90 171	-90 171	-90 171	-90 171
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)	1 650	1 650	1 650	1 650
Demografisk resursfördelning	-497	-1 188	-1 795	-1 795
Driftbudget kommunstyrelse = plan	-89 018	-89 709	-90 316	-90 316
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	497	1 188	1 795	1 795
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-312	-743	-1 055	-1 356
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18%)	-540	-540	-540	-540
Viss kompensation för inflation	-330	-330	-330	-330
Förändring IT-verksamheten	-3 777	-3 777	-3 777	-3 777
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på nämnderna	3 777	3 777	3 777	3 777
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad på KS	-208	-208	-208	-208
Justering internhyra	-2 586	-2 586	-2 586	-2 586
Driftram kommunstyrelse	-92 497	-92 928	-93 240	-93 541
REVISION	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
-				
Driftbudget revision = plan	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
Driftram revision	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
VALNÄMND	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-580	-580	-580	-580
Val till EU-parlamentet, endast 2024	300	300	300	300
Allmänna val 2026		-500		
Effekt av nya arvodesregler	30		30	30
Ytterligare ramjustering	210	210	210	210
Driftbudget valnämnd = plan	-40	-570	-40	-40
Driftram valnämnd	-40	-570	-40	-40
ÖVERFÖRMYNDARE	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-615	-615	-615	-615
-				
Driftrbudget överförmyndare = plan	-615	-615	-615	-615
Driftram överförmyndare	-615	-615	-615	-615

Tkr	Driftbudget			
SOCIALNÄMND	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-440 245	-440 245	-440 245	-440 245
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)	1 000	1 000	1 000	1 000
Äldreomsorgsreformen, sista året 2027	1 000	2 000	3 000	3 000
Demografisk resursfördelning	-10 676	-22 101	-30 795	-30 795
Driftbudget socialnämnd = plan	-448 921	-459 346	-467 040	-467 040
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	10 676	22 101	30 795	30 795
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-12 563	-24 202	-32 716	-40 564
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18 %)	-3 340	-3 340	-3 340	-3 340
Viss kompensering för inflation	-1 580	-1 580	-1 580	-1 580
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad	-421	-421	-421	-421
Justering internhyra	-3 999	-3 999	-3 999	-3 999
Driftram socialnämnd	-460 148	-470 787	-478 301	-486 149
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-870 595	-870 595	-870 595	-870 595
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma (2022-2024)	-1 103	-1 103	-1 103	-1 103
Justering interna mellanhavanden, deb. fr. KFN hyra inhyrd hall	1 103	1 103	1 103	1 103
Miljömålsprogram, mål avseende Ekologisk mat	-200	-400	-600	-600
Demografisk resursfördelning	957	-3 893	-10 677	-10 677
Driftbudget barn- och utbildningsnämnd = plan	-869 838	-874 888	-881 872	-881 872
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	-957	3 893	10 677	10 677
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	11 437	16 894	20 959	24 701
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18 %)	-5 200	-5 200	-5 200	-5 200
Viss kompensering för inflation	-2 230	-2 230	-2 230	-2 230
Prisuppräknig köpta platser - gymnasieskola	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad	-1 201	-1 201	-1 201	-1 201
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma, även 2025	1 103			
Justering interna mellanhavanden, deb. fr. KFN hyra inhyrd hall	-1 103			
Justering internhyra	2 577	2 577	2 577	2 577
Miljömålsprogram, mål avs. Ekologisk mat, fortsatt upptrappning				-200
Driftram barn- och utbildningsnämnd	-868 712	-863 455	-859 590	-856 048
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Driftbudget 2024	-76 561	-76 561	-76 561	-76 561
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma (2022-2024)	-122	-122	-122	-122
Just. interna mellanhavanden, utdeb. hyra inhyrd hall (2022-2024)	-1 103	-1 103	-1 103	-1 103
Demografisk resursfördelning	-497	-1 188	-1 795	-1 795
Trygghetsåtgärder (sista året 2024)	550	550	550	550
Driftbudget kultur- och fritidsnämnd = plan	-77 733	-78 424	-79 031	-79 031
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	497	1 188	1 795	1 795
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-312	-743	-1 055	-1 356
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18 %)	-300	-300	-300	-300
Viss kompensering för inflation	-320	-320	-320	-320
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad	-35	-35	-35	-35
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma, även 2025	122			
Justering interna mellanhavanden, utdeb. hyra inhyrd hall (2025)	1 103			
Justering internhyra	-1 816	-1 816	-1 816	-1 816
Driftram kultur- och fritidsnämnd	-78 794	-80 450	-80 762	-81 063

Tkr	Driftbudget			
	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET)				
Driftbudget 2024	-134 364	-134 364	-134 364	-134 364
Energi- och klimatplan, åtgärder	200	200	200	200
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)	500	500	500	500
Demografisk resursfördelning	-497	-1 188	-1 795	-1 795
Driftbudget SBN (skattefinansierad verksamhet) = plan	-134 161	-134 852	-135 459	-135 459
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	497	1 188	1 795	1 795
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-312	-743	-1 055	-1 356
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18 %)	-500	-500	-500	-500
Viss kompensation för inflation	-730	-730	-730	-730
Indexuppräknig gata/park	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad	-240	-240	-240	-240
Justering internhyra	-400	-400	-400	-400
Driftram SBN (skattefinansierad verksamhet)	-137 146	-137 577	-137 889	-138 190
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (AVGIFTFINANSIERAD VERKSAMHET)				
Driftbudget 2024	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
-				
Driftbudget SBN (avgiftfinansierad verksamhet) = plan	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
Driftram SBN (avgiftfinansierad verksamhet)	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (FASTIGHETSVERKSAMHET)				
Driftbudget 2024	500	500	500	500
-				
Driftbudget / SBN (fastighetsverksamhet) = plan	500	500	500	500
Justering interna hyresintäkter	6 272	6 272	6 272	6 272
Justering internränta	-878	-878	-878	-878
Korrigerig för färdigavskrivna anläggningar	5 461	5 461	5 461	5 461
Övrig justering avskrivningar	-4 600	-4 600	-4 600	-4 600
Utökad driftkostnad / volymökning	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Övrigt	-4 855	-4 855	-4 855	-4 855
Driftram / SBN (fastighetsverksamhet)	0	0	0	0
Driftramar samhällsbyggnadsnämnd nämnd totalt	-141 426	-141 857	-142 169	-142 470
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND				
Driftbudget 2024	-10 600	-10 600	-10 600	-10 600
Demografisk resursfördelning	-112	-311	-503	-503
Driftbudget miljö- och byggnadsnämnd = plan	-10 712	-10 911	-11 103	-11 103
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	112	311	503	503
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	5	-61	-108	-158
Justering höjt PO-pålägg (prel. nivå = 2024: 47,18 %)	-120	-120	-120	-120
Viss kompensation för inflation	-40	-40	-40	-40
Finansiering IT och justerad utdebiterad IT-kostnad	-109	-109	-109	-109
Justering internhyra	-48	-48	-48	-48
Driftram miljö- och byggnadsnämnd	-10 912	-10 978	-11 025	-11 075
SUMMA nämnder:	-1 654 185	-1 662 681	-1 666 783	-1 672 042

11. FASTSTÄLLDA INVESTERINGAR, BAS 2025 - 2027

Utgift, Tkr	Total- utgift	2023	2024	2025	2026	2027	drift- start
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET							
Kommunstyrelsen							
Mindre investeringar		1 770	2 400	2 850	2 750	1 650	
Utrustning för att säkerställa effektiv serverdrift	3 000	3 000					
Inventarier till nytt kommunhus	15 000					15 000	2027
S:a Kommunstyrelsen :		4 770	2 400	2 850	2 750	16 650	
Socialnämnden							
Mindre investeringar		3 500	2 000	1 300	1 300	1 300	
Mindre investeringar, Särskilt boende				200	500	400	
Mindre investeringar, Ny gruppbostad LSS			500	200			
Möbler och inventarier, Särskilt boende, satsning 2023	2 000	2 000					
Inventarier, Nytt särskilt boende, 2029	4 000						2029
S:a Socialnämnden :		5 500	2 500	1 700	1 800	1 700	
Barn- och utbildningsnämnden							
Mindre investeringar		900	900	900	900	900	
Inventarier till ersättningsbyggnad Bjärehovskolan	7 400	2 166					2022
Inventarier till Alléskolan/Piläng, 9 klassrum m.m.	4 300	1 437					2022
Inventarier till Grundsärskola, Lomma	4 200	2 153					2022
Inventarier till ny gymnasieskola	13 000					13 000	2027
S:a Barn- och utbildningsnämnden :		6 656	900	900	900	13 900	
Kultur- och fritidsnämnden							
Mindre investeringar		800	800	800	800	800	
Inventarier till ny idrottshall Rutsborgsområdet	1 300	1 300					ht-22
Inventarier till ny idrottshall, Karstorp, Lomma	1 300			1 300			2025
Inventarier till Kulturhus, Bjärred	5 000				5 000		2026
S:a Kultur- och fritidsnämnden		2 100	800	2 100	5 800	800	
KS / KSAU oförutsedda investeringar							
KSAU förfogande / Strategiska fastighetsförvärv (KF § 68/23)		50 000					
KS oförutsedda		50 000	0	0	0	0	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom detaljplaneområden :							
Dp alla Lomma hamn	9 500	-11	712				2024
Dp alla Lomma hamn, områdesanläggningar	55 000	6 527					2023
Dp alla Lomma centrum, Norr	55 000	3 743	7 000				
Dp Bjärred centrum (exkl. VA)	31 000	9 875					2022
Dp Nians verksamhetsområde	6 965	336					2019
Dp Borgeby ängar	43 000			1 000	12 000	12 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 1	140 000	2 490		25 000	25 000	15 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 2	68 000				9 000	20 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 3	60 000						
Dp Malmövägen	74 000			1 000	5 000	5 000	
Dp övriga (årsanslag)		3 000	1 500	2 500	2 500	2 500	
S:a investeringar inom detaljplaneområden		25 960	9 212	29 500	53 500	54 500	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom fastigheter							
Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.	53 000	-178					ht-22
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	116 000	30 105					ht-22
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	59 300	15 974					ht-22
Amfiteater, Strandängen Lomma (investeringsbidrag 2,0 mnkr)	2 900	-14					2019
Amfiteater, Strandängen Lomma, etapp 2	2 400	791					2021-05
S:a Fastigheter, tidigare beslutade		46 678	0	0	0	0	
Fastigheter, nya inför 2020:							
Byte av styr- och övervakningssyst. inom nio fastigheter	10 000	4 293					
Ombyggnad av stationen Lomma (inkl. KF §38/23)	11 000	8 035					2022
Ombyggn. Borgeby gårdshotell (3 lgh) nyanlända	2 292	2 292					2022
S:a Fastigheter, nya inför 2020:		14 620	0	0	0	0	
Fastigheter, nya inför 2021:							
Ventilation, Södra Karstorp skolan, Lomma	3 000	2 912					2021
LSS gruppbostad, 6 lägenheter	29 000	14 941	14 000				2024-07
Grundsärskola, Linnéaskolan	33 000	2 360					ht-22
Fastigheter, nya inför 2021:		20 213	14 000	0	0	0	

Utgift, Tkr	Total- utgift	2023	2024	2025	2026	2027	drift- start
Fastigheter, nya inför 2022:							
Ny gruppbostad	20 500	3 129					2022
Reinvestering konstgräsplan, Bjärred	8 500	8 500					2023
3x3 Basketplan, Bjärred (Invest.bidrag, 0,4 mnkr)	1 200	415					2022
Båtklubb, Strandvägen i Bjärred	12 000	11 885					2023
Gymnasieskola	317 000	1 737	94 000	94 000	94 000	30 000	ht-27
Kommunhus	244 000	2 602	60 000	77 000	77 000	25 000	2027, kv.1
Nytt särskilt boende (60 lgh), Bjärred	250 000						2029
Kulturhus, Bjärred	145 000		5 000	70 000	70 000		2026
Strategiskt markförvärv, Bjärred 9:5, Bjärreds vångar	26 000						
Strategiskt markförvärv, Borgeby 17:38, Bjärreds vångar	12 000	9 000	3 000				
Fastigheter, nya inför (och under) 2022:		37 268	162 000	241 000	241 000	55 000	
Fastigheter, nya inför 2023:							
Karstorp - Idrottshall	75 000		45 000	30 000			2025
Dansrotundan / Folketshus (reovering byggnader)	6 000	3 000	3 000				
Fastigheter, nya inför 2023:		3 000	48 000	30 000	0	0	
Fastigheter, nya förslag inför 2024:							
Solberga, kontor och LSS daglig verksamhet	150 000					5 000	
Upprustning av Lomma IP	38 500			19 250	19 250		
Fastigheter, nya förslag inför 2024:		0	0	19 250	19 250	5 000	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom Gata / Park							
Beläggningsinvesteringar, etapp 2	92 900	3 930	6 000	7 000	7 000	7 000	
Belysningsplan	10 000	1 726					
Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer)	12 500	12 500					
Hållbar dagvattenhantering (Skyfallsplan)	10 000	2 368					
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 1	15 000	-683					2021
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 2	15 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	2 019					2018
Trafikåtgärder, cykelväg Tolvevägen-Carl Olssons väg	18 700	3 743					2021
Cykelväg / busshållplatser, Lundavägen i Bjärred	9 000						2028
Supercykelstråksåtgärder	18 000	4 972			2 500	2 500	
Norra Västkustvägen, Borgeby	30 000		1 000	14 500	14 500		
Åtgärder vid Lomma camping, ny väg och belysning	3 000		3 000				2024
Gata / Park, gröna och blåa miljöer							
Erosionsskydd (tre- och fyrkantsdamarna)	18 900	5 180					2020
Erosionsskydd, etapp 2 (Investeringsbidrag, LIFE-projekt)	11 250	2 926					2021
Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga	22 000	5 240					2022
T-bryggan Lomma, ersättningsbrygga	15 000	10 798	4 000				2024
Fast förbindelse över Lödde å	20 000				20 000		2026
Gata / Park, Stationsområden							
Kommunala investeringar / Alnarps station	45 000	3 584		1 000	36 800		2026
Kommunala investeringar / Flädie station	59 000	224	5 000	5 500	37 500	500	2026
S:a Gata / Park		60 527	21 000	30 000	120 300	12 000	
Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag :							
Energisparåtgärder / energiplan och tekniska installationer		15 500	3 000	3 000	3 000	3 000	
Fastighetsunderhåll (konsekvens komponentavskrivning)		6 000	10 000	10 000	6 000	6 000	
Mindre investeringar, samhällsbyggnadsnämnden övriga		10 638	9 000	9 000	9 000	9 000	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag:		32 138	22 000	22 000	18 000	18 000	
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		309 430	282 812	379 300	463 300	177 550	
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET							
Investeringar, hamnverksamhet		2 000	1 000	500	500	500	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, Hamnverksamhet		2 000	1 000	500	500	500	
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET		2 000	1 000	500	500	500	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd TOTALT		242 404	277 212	372 250	452 550	145 000	
TOTALT INVESTERINGSUTGIFTER:		311 430	283 812	379 800	463 800	178 050	
<i>(År 2023 inkluderar beslut t.o.m augusti)</i>							
För de större projekten anges de planerade utbetalningarna per år endast som information - för dessa projekt fattar kommunfullmäktige beslut om totalutgift och driftstart.							